

**Запровадження інтегрованого підходу до навчання
в закладах дошкільної та початкової освіти**

образну пам'ять, увагу, вчать думати, шукати, вирішувати свої проблеми самостійно, а головне — допомагають педагогам життєрадісно та винахідливо збуджувати інтерес дітей до творчості.

Література

1. *Альтшуллер Г.* Как стать гением / Г. Альтшуллер, И. Верткин. – Минск, 1994. – 320 с.
2. *Артихович В.* Сходинки творчого мислення. / В. Артихович. – К.: Інститут економіки і права «Крок», 2003. – 56 с.
3. *Жаркова І.* Формування учня мислителя у творчій спадщині В.О.Сухомлинського / І. Жаркова // Початкова школа. – 2002. – № 9. – С. 34 –37.
4. *Матюгин І.* Как развить память и внимание вашего ребенка. Книга для детей и их родителей. / И. Матюгин. – М.: Риполкласик, 2009. – 256 с.
5. *Чепурний Г.* Як навчитися легко вчитися. / Г. Чепурний, Ю. Палійчук – Вінниця: Центр освітніх технологій «Школа ейдетики», 2005. – 84 с.

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ
ІНТЕГРОВАНОВОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ
ШКОЛІ**

Бойко М.М.^{1,2}, Петришина О.І.¹, Волос Л.С.²

¹Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

²Козівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1 Козівської
районної ради Тернопільської області

E-mail: mariyaboykodek@gmail.com

Відкритість європейського освітнього простору для національної системи освіти, спонукала до зміни основних векторів та проведення реформаційних перетворень у системі професійної підготовки майбутніх вчителів школи першого ступеня. У Концепції «Нова українська школа», задекларованою Міністерством освіти і науки України, зроблено акцент на тому, що «найбільш успішними на ринку праці в найближчій

Запровадження інтегрованого підходу до навчання в закладах дошкільної та початкової освіти

перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями» [1, с. 5]. Розуміння педагогами сутності проблеми та вміння відшукати шляхи її вирішення є новим етапом у підвищенні якості підготовки молодших школярів.

Інтеграція, як провідна тенденція оновлення змісту освіти, є однією з найперспективніших інновацій, яка здатна вирішити проблеми системи сучасної початкової освіти. Інтегроване навчання закладає нові умови діяльності вчителя та учня, є діючою моделлю активізації інтелектуальної діяльності та ефективних прийомів навчання. Сьогодні ідея інтеграції змісту навчання приваблює багатьох науковців та педагогів практиків. Дослідженням інтегрованого підходу до навчання займалися Л. Варзацька, Т. Донченко, Ю. Колягін, В. Паламарчук, О.Савченко та ін. На думку дослідників, інтеграція сприяє якісним змінам у процесі навчання — доповнює той чи інший предмет соціально-філософськими, психолого-економічними, історичними знаннями, що тісно взаємозв'язані між собою. Аналіз науково-методичних досліджень засвідчує, що інтеграція розглядається у двох аспектах: як мета навчання, що передбачає створення цілісної уяви про навколишній світ як єдине ціле, в якому всі елементи тісно взаємопов'язані; інтеграція — як засіб навчання, що орієнтований на зближення предметних знань, встановлення між ними тісних взаємозв'язків. Втілення в освітню практику початкової школи інтегрованого підходу, створює сприятливі умови для саморозвитку вчителя та учня. Інтеграція спонукає вчителя до використання сучасних технологій навчання і викладання та впливає на якість засвоєння учнями навчального матеріалу. Вона стає для всіх її учасників школою співпраці та взаємодії, яка допомагає разом досягати поставлених цілей, робить процес навчання цікавим та ефективним. Спрямована на те, щоб кожен учень усвідомив себе творчою особистістю, навчився взаємодіяти з однокласниками, критично мислив і вірив у свою інтелектуальну спроможність.

У процесі підготовки майбутнього вчителя потрібно

*Запровадження інтегрованого підходу до навчання
в закладах дошкільної та початкової освіти*

врахувати особливості інтегрованого підходу, який забезпечує свободу вибору теми, змісту, засобів, які використовуються в процесі навчання, а також сформувати в нього готовність до реалізації у навчальному процесі початкової школи основних функцій інтеграції: методичної — формування в учнів сучасних уявлень про навчальні дисципліни; освітньої — формування системності, зв'язок окремих частин як системи, глибини, гнучкості; розвиваючої — формування пізнавальної активності, подолання інертності мислення, розширення кругозору; конструктивної - вдосконалення змісту навчального матеріалу.

Для реалізації інтегрованого підходу в освітньому процесі початкової школи вчителів необхідно оволодіти способами інтеграції змісту початкового навчання: впровадити інтегровані курси, опанувати підручники, розробити інтегровані завдання, реалізувати технологію проведення інтегрованих уроків. Як зазначає О. Савченко, такі нестандартні уроки дають можливість учителям разом із учнями засвоїти значний за обсягом навчальний матеріал, домогтися формування міцних, усвідомлених міжпредметних зв'язків, уникнути дублювання у вивченні низки питань, досягти цілісності знань [3, с.373]. Інтегровані курси, передбачають включення ігрових форм, методів, проблемних ситуацій, що сприяють активізації мисленнєвої, пізнавальної діяльності учнів та розширенню їхніх знань, розвитку зорового і слухового сприйняття. У процесі розробки інтегрованих курсів педагогу необхідно визначити загальні для дисциплін освітні завдання: здійснювати відбір змісту матеріалу, основних ідей і понять, засвоєння яких сприяє формуванню системного та інтегративного типу мислення; визначити предмети, в змісті яких найбільш повно і всебічно висвітлюється методологічне обґрунтування і розкриття пропонованої теми; виділити конкретні розділи та теми, які забезпечують реалізацію інтеграції в навчанні; встановити міждисциплінарні зв'язки, які знаходять відображення в інтегрованих календарно-тематичних планах, що містять вимоги до навчального процесу.

Отже, підготовка майбутнього вчителя до реалізації інтегрованого підходу в навчально-виховному процесі початкової

**Запровадження інтегрованого підходу до навчання
в закладах дошкільної та початкової освіти**

школи, сприятиме підвищенню його професійної майстерності. Методично правильна побудова та проведення інтегрованих уроків впливають на результативність процесу навчання: знання набувають якості системності, вміння стають узагальненими, комплексними, посилюється світоглядна спрямованість пізнавальних інтересів дитини, ефективніше формуються переконання та забезпечується якість підготовки сучасного учня, завдяки створенню кожній дитині умов для самостійного досягнення життєвих цілей.

Література

1. Концепція «Нова українська школа» / упор. Л. Гриневич – К.; 2016. – 34 с.
2. Закон України «Про освіту» [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручн. / О.Я.Савченко. – К. : Грамота, 2012. – С. 373.

**З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТРВЗ-
ПЕДАГОГІКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Брацун В.В.

Тернопільський навчально-виховний комплекс № 35
Тернопільської міської ради Тернопільської області
E-mail: bracun61@gmail.com

На початку ХХІ ст. в теорії і практиці навчання особливо гостро стоїть питання про розвиток творчих здібностей молодших школярів. Аналіз існуючої традиційної практики початкової освіти свідчить про те, що головним для вчителів є формування в молодших школярів ключових та предметних компетентностей, а творчий розвиток залишається поза їхньою увагою. Іншими словами, в масовій практиці початкової школи практично відсутня спеціальна цілеспрямована, систематична робота, спрямована на розвиток творчості учнів. Багато хто з вчителів та батьків вважають, що якщо дитина буде знати навчальний предмет, то вона буде й розвинутою. Якщо це так, то